

TEMATICA DECEMBRIE 2018-IANUARIE 2019

1 Decembrie 1918

În 21 noiembrie, cercul electoral Sânmiclăușul Mare, comitatul Torontal, hotăra să trimită delegați la Adunarea Națională de la Alba Iulia. Localitatea Valcani (Vălcani) a fost reprezentată de delegatul titular ales, Eremie Popovici. A fost însoțit la Alba Iulia de Ion Ciuraș, Andrei Roșu, Florea Ienovan și Ilcău Leca Lupu (participanți)

Eremie Popovici (marcat cu roșu) între alți delegați la Alba Iulia.

Sursa fotografiei (strănepoata lui Eremie Popovici)

Eremie Popovici (născut la 2 iulie 1875, Nerău, comitatul Caraș-Severin, Regatul Ungariei - decedat în 7 decembrie 1938, Valcani, Regatul României), zis „Eremie Dascălu” a fost învățător în Valcani din 1894 până la moartea sa, în perioada 1894-1932 fiind și directorul școlii.

Și-a dedicat întreaga activitate educării și instruirii elevilor de-a lungul deceniilor vieții sale, datorită lui construindu-se în 1910-1914 clădirea nouă pentru școală, unde a și locuit o perioadă.

A fost căsătorit cu Iuliana Popovici (n. Bichicean), cu care a avut o fiică, Olimpia, care a cusut steagul tricolor purtat de delegația din Valcani la Alba Iulia.

Obiceiuri si traditii de iarnă, din Valcani

Ne aflăm în preajma sărbătorilor de iarnă si ne pregătim cu bucurie pentru Crăciun. Copiii împărtășesc cunoștințele lor despre obiceiurile din Ajunul Crăciunului. Dimineața, începând cu ora 8 sau chiar 7, copiii mai mici pornesc cu pițărăitul. O urare care nu se întâlnește în tot Banatul, ci doar în unele localități. Se porneste, de obicei, în grup, si în gospodăriile în care intră se striga ”slobod să pițărăim”, iar gazda le răspunde ”slobod”.

Buna dimineața la Moș Ajun,
Că-i mai bun a lui Crăciun,
Că-i cu mieii, cu purceii,
Fug copiii după ei.
Dă-ne nuci că-s mai dulci,
Dă-ne alune că-s mai bune,
Dă-ne bani, mici si mari,
Că mai bine stau în buzunar
Să trăiască gazda și găzdărița.
Să ne imple coșărița.
La Anul si La Multi Ani!

La plecare, gazda răsplătește copiii cu fructe, (mere, nuci, alune), dulciuri și bani. Seara, copiii mai mari și chiar adulții, pornesc în colindat, vestind Nașterea Domnului. Colindul specific Valcaniului, este ”O, ce veste minunată”.

”O, ce veste minunată,

De la Viflaim s-arată.

Astăzi s-a născut,

Cel fără’ de-nceput

Cum au zis prorocii!

Că la Viflaim Maria,

Săvârșind călătoria

Într-un mic sălaș

Lângă-acel oraș

S-a născut Mesia.”

La fel ca si pițărăii și colindătorii sunt răsplătiți pentru colindul cântat. În Ajunul Crăciunului se mâncau tăieței cu mac, obicei care acum s-a pierdut.

ȘCOALA

În Valcani au existat școli confesionale, cu limbă de predare română și maghiară. Între cele două războaie mondiale au devenit școli de stat. Erau școli cu 7 clase, copiii de țărani nu prea aveau posibilități financiare, astfel încât să urmeze un liceu.

Acestea sunt două dintre manualele elevilor. Manualul de geografie și cel de istorie (cca 1935)

